

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 91

číslo: 10

6. března 2011

Cena: 7 Kč

BRATR PATRIARCHA TOMÁŠ BUTTA KE SČÍTÁNÍ LIDU 2011

K letošnímu sčítání lidu, které proběhne za necelé tři týdny, jsme položili bratru patriarchovi několik otázek.

* Po deseti letech v České republice opět proběhne sčítání lidu a to v březnu tohoto roku. Mnoho lidí pochybuje o jeho relevanci a poukazuje na skutečnost, že stát tyto údaje již má, jen si je není schopen vyhledat a přiradit. V čem, bratře patriarcho, spatřujete důležitost tohoto aktu?

Sčítání lidu a majetku je velmi starobylou akcí sahající hluboko do dob starověku. Můžeme se například podívat do biblické starozákonní knihy Numeri, obsahující výčty a soupisy izraelského lidu. Jistě ke sčítání vedly v minulosti zejména politické a ekonomické důvody, jako například získání přehledu o obyvatelích kvůli placení daně (L 2,1-2). A přece statistické zjišťování údajů o obyvatelích probíhalo a probíhá bez ohledu na politická uspořádání a režimy. Konalo se na našem území za Rakousko-Uherska, za 1. republiky, v době socialismu a koná se v naší přítomnosti. Získané informace a jejich vyhodnocení do značné míry odráží stav společnosti k datu sčítání. A to se týká i stavu křesťanských církví a religiozity v naší zemi jako takové. Před rokem 1989 se náboženské vyznání neuvádělo. Naposledy to bylo ještě v roce 1950, ale při sčítání v roce 1961, 1970 a 1980 tento údaj chyběl. Je to dokladem toho, jak bylo náboženství totalitním režimem záměrně avšak uměle vytěsňováno. V některých lidech ještě z minulosti může přetrvávat hluboko zakotvený strach či ostych, kdy pro jistotu nebudou chtít náboženské vyznání vyplnit. Nebo jiný přístup může být také ten, že „je to přece moje osobní věc, není potřeba to nikde uvádět“. Skutečnost, že tento údaj o náboženském vyznání můžeme ve svobodě a beze strachu uvést, vidím jako klad naší soudobé demokratické společnosti a našeho státu.

* Jednou z oblastí, o které se stát bude zajímat, je náboženská víra. Věřící se mohou přihlásit ve sčítacích dotaznících k některé ze státem registrovaných církví a náboženských společností. Jednou z nich je i naše Církev československá husitská. Mohl byste stručně popsat, čím je specifická?

Tuto otázku, čím je naše církev specifická, mně lidé často kladou. Promyslím ji, ale současně se vždycky obávám, že odpovím příliš zjednodušeně. Přesto se o to pokusím. To první, co nás charakterizuje, je, že jsme křesťané. Tak je to vyjádřeno v základní charakteristice naší církve hned na začátku: „Církev československou husitskou tvoří křesťané...“ Jsme křesťanskou církví a nikoli náboženskou společností. S tím souvisí, že Písmo svaté a tradice jsou pra-

meny naší víry. Z tradice je pro nás určující a inspirující tradice české reformace, zejména osobnost, učení a svědectví Mistra Jana Husa. Jeho jméno máme přímo ve svém názvu. Nepovažujeme se výlučně za jedinou pravou církev, nýbrž jsme součástí jedné pravé Církve Boží, jejíž hlavou je Ježíš Kristus, jak to vyjádřil Mistr Jan Hus. Historicky vznikla naše církev z hnutí katolického modernismu, který usiloval o vyrovnání se s moderní dobou. Jedním z našich rysů je proto větší otevřenost vůči vědě a moderní společnosti. Naše církev má od svého počátku otevřený charakter a specifický misijní úkol v naší soudobé společnosti. Je to vyjádřeno i v důležité výpovědi Základů víry: „O své církvi věříme, že vznikla Boží milostí, aby do Boží církve byli přivedeni mnozí, kteří by jinak zůstali ztraceni v nevěře a beznaděži...“ Není pro dokonalé, ale pro ty, kteří hledají, pochybují a chybují, zápasí o svoji víru. Současně máme úkol „usilovat o Boží církev“, to znamená utvářet v místních náboženských obcích společenství víry, lásky a naděje. Z našich bohoslužeb, shromáždění a nejrůznějších setkání i aktivit má dýchat duch Ježíšova evangelia a prostota prvokřesťanského společenství.

* V prvních desetiletích naše společenství zaznamenalo enormní nárůst členů. Tato situace byla spojena se specifickými dějinnými a společenskými okolnostmi. Naše republika po 1. světové válce hledala novou duchovní identitu. Římskokatolickou církev vnímali lidé jako zdiskreditovaný nástroj habsburské moci a hnutí, které uvnitř této církve usilovalo o její obnovu, nakonec dosáhlo založení nové církve, v duchu reformních nároků své doby. Doba se však změnila, v loňském roce jsme oslavili 90. výročí. Co nabízí naše církve dnes?

Růst nové křesťanské církve v podmínkách Československého státu v čase náboženské krize byl skutečně neobvyklý. Na druhou stranou byl však menší, než si zakladatelská generace představovala a přála. Dokladem toho jsou neuskutečněné návrhy kostelů koncipované pro tisíce lidí. Církev však začala ve srovnání s nimi stavět sbory menších rozměrů odpovídající reálnému vývoji. Za těch devadesát let prošla naše církev nádejším rozvojem i mnohými těžkostmi, jak jsme si připomínali právě v loňském jubilejním roce. Naše doba je jiná, než ve které působil dr. Karel Farský a další osobnosti zakladatelské generace. Poslání církve však zůstává stejné. Je dáno Pánem

Dokončení na str. 3

Pastýřský list patriarchy Církve československé husitské ke sčítání 2011

Vážení duchovní a vážení členové církve, sestry a bratři,

pozdravuji vás a obracím se na vás v souvislosti s blížícím se sčítáním obyvatel, které proběhne v březnu 2011 v České republice. Jeho součástí je i údaj o náboženském vyznání. Skutečnost, že tento údaj o náboženském vyznání můžeme ve svobodě a beze strachu uvést, je kladem naší soudobé demokratické společnosti a našeho státu.

Celkově získané údaje a jejich vyhodnocení budou odrážet stav naší společnosti k datu sčítání. A to se týká i stavu křesťanských církví a religiozity v naší zemi. Uvědomujeme si, že církev jako Boží skutečnost je více než čísla a statistiky. Ale v pohledu státu a společnosti tyto statistické údaje hrají významnou roli.

V letech 1991 a 2001, kdy u nás proběhlo sčítání, nebyla v tomto směru žádná výrazná aktivita církvi podniknuta. Ekumenická rada církví v České republice k letošnímu sčítání připravila dopis a každá z církví má i své vlastní aktivity. Informační kampaň nemá konfrontační povahu, která by se podobala politickému předvolebnímu boji. Vychází se ze shodného předpokladu, že pokles či růst kterékoli církve je úbytkem či růstem celkového počtu křesťanů v naší zemi.

Také naše Církev československá husitská chce přistupovat ke sčítání aktivněji než v minulých letech. Biskupským sborem Církve československé husitské v České republice byl připraven List ke sčítání, který je předáván a rozeslán členům naší církve a sympatizantům.

Naše informační aktivita má dva základní důrazy. Tím prvním úkolem je posílit identitu ve vlastní církvi. Druhým důrazem je překročit prostředí vlastní církve a pokusit se oslovit sympatizanty. Je možné, aby náboženské vyznání Církve československé husitské uvedli i ti, kteří nejsou přímo členové. Mají třeba rodinné vazby v minulosti k této církvi nebo k ní nacházejí kladný vztah. V žádném případě nemůže jít o donucení, přemlouvání či skrytou formu proselytismu. Je to jen nabídka a věc osobního svědomí a přesvědčení.

Předkládáme ještě některé konkrétní náměty k použití tohoto Listu ke sčítání:

- * *Osobní sdělení a předání má nenahraditelný význam.*
- * *Listy mají být k dispozici ve sboru na stolku a v předsálí.*
- * *K viditelnému umístění listů je třeba využít vývěsních skříněk a nástěnek ve sboru.*
- * *Předejte list v domově seniorů či na dalších místech, kde Církev československá husitská koná bohoslužby a pastorační.*
- * *Je žádoucí předání listu účastníkům všech forem duchovní péče, koncertů a pastoračních center.*
- * *Je možné předání listu návštěvníkům kolumbária.*
- * *Umístěte list v časopisech náboženských obcí a diecézí.*
- * *Umístěte list na internetových stránkách jednotlivých náboženských obcí.*
- * *Využijte i další možnosti předání listu a šíření informací o sčítání.*
- * *Informujte o sčítání ve sborových oznámeních.*

Pokles naší členské základny je do značné míry společensky daný proces, který má více příčin. Přesto tato aktivita má svoji velkou důležitost.

Celá informační akce před sčítáním nemá význam sama o sobě. Má svůj důležitý pastorační rozměr. Musí být provázena vědomím významu duchovního budování církve a tím i spojena s našimi stálými modlitbami za Církev československou husitskou a za všechny křesťany.

S přáním pastorační moudrosti a Boží posily

*Tomáš Butta
patriarcha Církve československé husitské*

V Praze dne 21. února L. P. 2011

Čas dluhů I

Většina společnosti nechce mít žádné dluhy. Přesto nás mnohé právě systém reklamy, společenská poptávka být stále "in" a odpovídat požadavkům společnosti, vede k hypotékám, překlenovacím úvěrům, leasingu. Modla stálého růstu bohatství vede k heslu růst "RŮSTU". Naopak někteří zneužívají financí druhých nebo sociálních dávek státu. Někteří přijímají sociální dávky oprávněně, druzí na nich parazitují. Rozlišit motiv být zabezpečený nebo zbohatlík, rozlišit motiv, kdy jsme bez vlastní viny na dně a naopak, kdy jsme parazité státu, je někdy velmi těžké.

V časopise, který odeírám, v Konzervativních listech, je každý měsíc napsáno, kolik dluží každý občan této republiky, od novorozence až po nejstarší babičku. Osobně odmítám tento dluh. Já tomuto státu nic nedlužím...

Vždyť generace před námi vytvářely materiální a duševní hodnoty národa. Kde to je? Co se s tím stalo? Že je společnost nastartovaná tím růstem Růstu, že jsme chtěli dohnat Západ, že potřebujeme nejenom bydlení, šaty, práci a dopravní prostředek, to je jasné. Otázkou je, jaké bydlení, jaké šaty, jakou kariéru, jaký druh podnikání a proč každý druhý rok nové auto? Satelitní městečka boháčů kolem našich měst něco vypovídají o naší společnosti, o našem národě. Také exekutoři, soudy, neplatiči nájmu, bezdomovci... Něco se někde pokazilo. Václav Bělohorský, filosof, s jehož liberálními etickými názory nesouhlasím, nicméně mu musím dát za pravdu v ekonomickém rozboru stavu společnosti, ve svém článku "Čas dluhů" hovoří o největším problému světové společnosti. Umělému zadlužení světa spekulanty na burzách, bankéři a lidmi, kteří vytvářejí umělé bubliny finančních hodnot, které v podstatě neexistují. Deriváty, tak se říká komoditám které reálně neexistují, pouze virtuálně, vytváří trojnásobný světový HDP, který vede k pádům a krachům celých států. Argentina před pár lety, Island, Řecko, Irsko, státní dluhy které se zvyšují v Portugalsku, Itálii, Maďarsku a jinde, hrozí erupcí obrovské síly...

Ekonomové ať napravo či nalevo si nevědí rady. Naordinují "utažení opasků" řadovým občanům, ale bankám, burziánům a spekulantům s deriváty téměř nic nehrozí. Ale že svět na to doplácí? Na naše tuneláře, spekulanty, mafii v politických stranách a státních institucích? Korupce, že byla vždy? Ano, byla. Ale ne takových rozměrů... A když se najde někdo statečný a upozorní na tyto praktiky, je dehonestován. Dosti hrdováci a pláče.

Pán Ježíš Kristus o těchto lidech řekl v podobenství o boháči, který si chce postavit stodoly, shromáždit svou velkou úrodu a myslí si, že si bude odpočívat a užívat, že ještě té noci bude vzat, zemře. Blázen! „Tak je to s tím, kdo si hromadí poklady a NENÍ BOHATÝ V BOHU.“ (L 12,16-21). Apoštol Jakub přímo křičí na nespravedlivé boháče: „Vaše bohatství je shnilé a vaše šatstvo je rozežráno moly. Vaše zlato zrezivělo... Hle, mzda, kterou jste zadrželi dělníkům, kteří požali vaše pole, hlasitě křičí a volání ženců proniká k sluchu Pána...“ (Jk 5,1-5) Ano, Písmo není zaměřeno ani komunisticky, ani kapitalisticky. Je nadčasové a Bůh respektuje spravedlivě nabyté soukromé vlastnictví, současně přeje vdovám a sirotkům, vždyť i církev se skládala na chudé v Jeruzalémě. A ti dnes nespravedlivě zbohatlí? V Apokalypse by si mohli přečíst, jak boháči a mocní, všichni lidé jednou mohou volat: „Padněte na nás, hory a skály a skryjte nás...“ (Zj 6,15-17). Ne, nemám, nemáme ekonomické řešení. JEN V KRISTU JE ZÁCHRANA!

Petr Mečkovský

Z kazatelského plánu

9. NEDĚLE PO ZJEVENÍ PÁNĚ

Hlahol Hospodinu, celá země! Radostně služ Hospodinu!

Žalm 100,2

První čtení z Písma: Exodus 24,12-18

Tužby:

2. Za dar dobrého a jasného vidění, abychom Ježíše Krista přijímali jako Spasitele světa, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom všichni byli vysvobozeni ze slepoty hříchu a viděli Boha jako svého Otce a každého člověka jako svého bratra, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože, než měl tvůj Syn trpět, na svatě hoře jsi zjevil jeho slávu. Učiň, ať vírou vidíme světlo jeho tváře. Posiluj nás, abychom nesli svůj kříž, a tak se mu stali podobnými. Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: 2. Petrův 1,16-21

Evangelium: Matouš 17,1-9

Verše k obětování: Žalm 100,2-3

Verš k požehnání: Matouš 17,9

Modlitba k požehnání:

Pokorně tě prosíme, Bože všemohoucí, ať tvůj lid, který obcerstvuješ svým slovem a svátostmi, tobě slouží životem, v němž budeš mít zalíbení. Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 47, 48, 101, 116, 117, 197, 338

Z NOVOZÁKONNÍCH VÝKLADŮ - Dvě podobenství 1 Půlnoční prosebník + Vdova a soudce

LUKÁŠ 11,5-8; 18,1-8

PŮLNOČNÍ NÁVŠTĚVNÍK

Probíráme dvě podobenství najednou, protože nám obě přináší cenné poučení o modlitbě. To první oživne, když si je představíme v pozadí tehdejšího reálného života. K jednomu člověku přišel pozdě v noci neočekávaný návštěvník. Snad si ten člověk špatně vypočetl délku svého cestování, snad si dopřál příliš dlouhou odpolední siestu. V každém případě přijel velmi pozdě. Přitele, u kterého zaklepal, to vyvedlo z míry, protože neměl žádné jídlo, které by hostu předložil. To bylo přirozené. Židovské matky pekly vlastní chléb, a pekly jen tolik, kolik bylo potřeba na jeden den – aby se jídlem neplýtvalo. Ovšem na východě je pohostinnost svatou povinností. Neslušelo se, aby hostu nabídl jen skromné pohoštění. I když nebyl očekáván, mělo se hostu dostat hojnosti pokrmu.

A tak hospodář, jakkoli to bylo pozdě, vyšel na ulici, aby si vypůjčil chleba od souseda. Ale našel dveře zavřené na zámek. To bylo znamení, že si soused nepřál být vyrušován. V Palestině lidé žili na veřejnosti. První věci hned ráno bylo otevřít dveře a kdokoli mohl vycházet a vcházet. Ale – jestliže byly dveře zavřené – znamenalo to, že si domácí lidé přejí soukromí. Nikdo je neměl vyrušovat, leda když k tomu byly důvody vážné a naléhavé. Přesto se soused rozhodl dostat své bochníky chleba za každou cenu. A tak zaklepal. Není divu, že přítel byl napřed krajně neochotný vstát. Dům palestinského venkovana sestával z jediné místnosti. Její dvě třetiny byly v přízemí. Podlahou byla prostě udusaná zem, pokrytá sušeným rákosem a třtinou. A do této části místnosti býval často přiveden dobytek, aby byl v noci chráněn před lupiči. Na horním konci této jediné místnosti byla vyvýšená část jako nízké pódium. Na něm hořela kamna s dřevěným uhlím a kolem nich spala celá rodina. A rodiny v Palestině byly

velké. Existovala totiž podivná víra, že Mesiáš nepřijde dřív, dokud se nenarodí všechny děti, které se mají narodit do jeho příchodu. Takže mít velkou rodinu znamenalo uspišit příchod Mesiáše. Když v noci kdokoli vstal, nutně se probudila celá rodina. Není divu, že se hospodář nechtělo vstát. Návštěvník zjevně obtěžoval a to bylo neslušné. Ale ten chtěl dostat bochníky chleba tak moc, že mu bylo jedno, jak velkého protivu ze sebe dělá. A tak pokračoval v klepání na dveře, a to tak dlouho, až konečně jeho přítel rozhněván přece jen vstal z postele. Stejně už byla vzhůru celá rodina. A tak ten půlnoční prosebník dostal svou bezostyšnou vytrvalostí to, co tak nutně potřeboval.

VDOVA A SOUDCE

NESPRÁVEDLIVÝ SOUDCE

Podobenství vypravuje o vdově, která chtěla vyřešit svůj případ u soudu. V té vesnici byl soudce, který se Boha nebál a z lidí si nic nedělal. Musel to být římský soudce, protože podle židovského zákona si člověk sám nemohl zřídit soudní síň. Zpravidla žalobce zvolil rozhodčího soudce a obhájce zvolil jiného a pak byl určen ještě třetí, který fungoval jako předseda a měl hlasovací právo. Tito římské placení soudcové, ustanovení pro drobné přestupky, byli proslulí svým sklonem k úplatkům. Říkalo se o nich, že obrátí spravedlnost naruby za mísu masa. Dosáhnout u nich svého práva bylo možné jen za předchozí úplatek. B. T. D. Smith uvádí stať z Tristramovy knihy „Východní zvyky v biblických zemích“, která svědčí o tom, že Ježíšovo podobenství není příběhem vymyšleným, ale dějem, který se docela dobře mohl stát. „Bylo to ve starobylém městě Nisibis v Mezopotámii. Hned jak člověk vstoupil do města, viděl na jedné straně vězení s okny s mřížemi, skrze které vězňové prostrkovali ruce a prosili o almužnu. Naproti byla velká budova s místní soudní síní. Na samém konci místnos-

ti seděl na vyvýšeném pódium kadi neboli soudce, zabořen v pohodlných polštářích. Kolem něj se krčili různí tajemníci a význační lidé. Prostý lid zaplňoval zbývající prostor síně. Nějakých deset hlasů se křikem dožadovalo, aby jejich případ byl vyslechnut jako první. Prozíravější žadatelé se bitky nezúčastnili, ale šeptem vedli hovor s tajemníky a dávali přitom do rukou toho či onoho úplatky, které jemně nazývali honorářem. Když tak byla chamtivost těchto níže postavených mužů uspokojena, jeden z nich pošeptal něco kadimu. Ten okamžitě zavolal dotyčnou osobu a tento případ se ihned projednával. Bylo samozřejmě, že tohoto práva se dostalo nejprve tomu člověku, který nabídl nejvíce peněz. Ale v průběhu jednání se stále ozývala svými výkřiky jedna chudá žena z kouta soudní síně a domáhala se spravedlnosti. Přísně ji napomínali, aby byla zticha, a vyčítali jí, že takhle přichází křičet a vyrušovat každý den. „A to taky budu dál,“ volala, „a to tak dlouho, dokud mě kadi nevyslechne.“ Když všechna jednání skončila, soudce se netrpělivě zeptal: „Co ta žena chce?“ Konečně žena mohla vypovědět svůj příběh. Jeho jediného syna vzali na vojnu a ona zůstala zcela sama. Nemůže obdělávat svůj kousek půdy, a přesto ji výběrčí daní nutí, aby daň zaplatila, od čehož jako opuštěná vdova má být osvobozena. Soudce jí položil pár otázek a pak řekl: „Ať je od daně osvobozena.“ Tak se jí vytrvalost vyplatila. Kdyby byla měla dost peněz, aby úředníka podplatila, mohla jí být daň prominuta už dávno. Tento skutečný příběh je paralelou k podobenství Pána Ježíše.

William Barclay:

The Gospel of Luke, The Daily Study Bible, The Saint Andrew Press, Edinburgh, 1. vyd. 1954, revid. 1975, Reprint 1977, 1979, 1981, 1982, 1983
Zkrácený překlad
Jiřina Kubíková
Pokračování příště

Nad Písmem

BOŽÍ DOTEK

Zatím jen malá skupina tří v přítomnosti proměněného. A to ještě zavázána mlčením až do chvíle, kdy přijde čas. „Boží dotek“ na hoře sráží tři prosté lidičky k zemi a působí bázeň. Boží země, Hospodinovy hory, Boží Syn – všechno prosáklé, proložené majestátem Boží přítomnosti. Kdo by se nezhroutil, neupadl pod tíhou přítomnosti Stvořitele? A kdo by se nebál?

Když jsou mu otevřeny a pozná, že to funguje, že naše víra-nevíra, chování-nehování do kostela, hledání i klopýtání, naše milování Boha i lidí má smysl, ba stává se skutečností. Když spatří na vlastní oči na hoře (velmi vysoké) Mojžíše i Eliáše a jako sních běloskvoucího Ježíše.

Najednou přichází strach. Bujaré veselí se ztrácí. Happening nebude. Už zapomněli, co chtěli – stavět stany, stavět kostely... (o to přece tolik nejde a ani Ježíš tento Petrův nápad příliš nepodporuje – vždyť on stavi

nikoli dům kamenný, nýbrž duchovní). Konec „legrace“ začíná „náboženství“. Poznání! Na vlastní oči viděli. Kdo z nás prožil Boží dotek? Kdo z nás může o tom (nevypravitelném) vykládat? Kdo rozpoznal, že Ježíš je milovaný syn – vyvolený? Ke komu z nás zhroutených tváří v zemi a ustrašených se sklonil a řekl: „Vstaň a neboj se.“ A naše ústa narozdíl od Petra, Jakuba a Jana jsou rozvázána.

Máme mluvit a svědčit o vzkříšeném, oslaveném Pánu. Vždyť my ho můžeme denně vidět ve společenství velikánů Mojžíše a Eliáše při modlitbách a četbě Písem svatých. Zde je jeho tvář, zářící slunce. Zde je jeho sněhobílý šat. Přichází ke skloněným (i zlomeným) i ustrašeným. Dotýká se jich, bere je za ruce, staví na nohy a odhání chmury i strach. Amen.

Pavel Sikora

Mt 17,1-9

Hospodine, děkujeme, že ti i my stojíme za to, aby nám tvá moc i milost otevřela oči. Abychom nejen na kopcích, ale na každém kroku viděli tvou slávu. Prosíme, kéž i nás pozvedá tvůj dotek z marnosti a ničemnosti. Prosíme, kéž i nás potěšuje tvé slovo a zbavuje všelijakých obav i starostí. Amen

BRATR PATRIARCHA TOMÁŠ BUTTA...

Dokončení ze str. 1
církeve předávat Kristovo evangelium – životodárné poselství a žít jím. Naše církev byla založena na evangeliu Ježíše Krista, jak je to uvedeno v Provolání z roku 1920. Církev vznikla v čase krize. Tehdy dr. Karel Farský a další osobnosti dokázali reagovat na situaci a ukázali lidem cestu novým tlumočením a prožíváním evangelia. To je úkol i nabídka naší církve také dnes.

* Často se poukazuje na skutečnost, že Česká republika patří mezi velmi sekulární země, v nichž náboženství hraje jen okrajovou roli. K prudkému poklesu počtu věřících obyvatel došlo zejména ve druhé polovině 20. století. Cítíme však zároveň, že ateismus není tím pravým termínem, kterým lze deklarovat přesvědčení těchto lidí. Některé formy zbožnosti jednoduše nespádají do zkoumaného paradigmatu „tradičně definované religiozity“. Jak vnímáte osobně tyto skutečnosti?

V souvislosti se vztahem značné části naší společnosti k náboženství se nehovoří ani tak o „ateismu“, jako spíše o „agnosticismu“. Agnosticismus nechává otázku víry v Boha otevřenou a nezodpovězenou. O soudobé religiozitě u nás existují dostupné publikace sociologů náboženství, kteří se tímto jevem podrobně zabývají. Mám na mysli například publikaci Davida Václavíka „Náboženství a moderní česká společnost“ nebo knížku Zdeňka R. Nešpora „Příliš slábi ve víře. Česká ne/religiozita v evropském kontextu“. Obě vyšly v roce 2010. Ačkoliv proces sekularizace poznamenal velmi výrazně naše prostředí, neznamená to v žádném případě konec a zánik náboženství, jak si to někteří naivně

představovali. Naopak dochází k návratu či nástupu nového zájmu o náboženství a duchovní rozměr skutečnosti, avšak nejde o církevní formu náboženství. Lidé mají jakousi náboženskou víru a představy, ale neztotožňují se s žádnou konkrétní církví. Zájem o náboženství sám o sobě nepřivede nové lidi do řad církve - ani naši československé husitské - automaticky bez oslovujícího misijního působení a trpělivé osobní pastorační činnosti. Je to však možný předpoklad pro oslovení evangelium. V každém případě je dnes zřejmé, že náboženství ve své pestrosti a křesťanské církve, představující tradiční evropské duchovní hodnoty, jsou součástí naší soudobé pluralitní společnosti.

* Řada církví po výsledcích z minulých sčítání, kdy situaci celkově podcenila, přistoupila k osvětě a informuje své členy i případné sympatizanty o důležitosti svědomitého vyplnění kolonky o náboženství ve sčítacím dotazníku, byť je právě tato oblast vyplňována nepovinně. Podnikla i Církev československá husitská nějaké kroky v tomto směru?

V letech 1991 a 2001, kdy u nás proběhlo sčítání, nebyla žádná výrazná aktivita církve v tomto směru podniknuta. V podstatě se jen čekalo, jak výsledky dopadnou. Ekumenická rada církví v České republice k letošnímu sčítání připravila dopis, který je obecně koncipován. Každá z církví má své vlastní aktivity. Velmi činná je v tomto směru pravoslavná církev, ale i další církve to již nepodceňují a své členy informují a připravují. Uvědomujeme si, že církev jako Boží skutečnost je více než čísla a statistiky. Ale v pohledu státu tato čísla hrají významnou roli. Informační kam-

paň nemá dosud konfrontační povahu, která by se podobala politickému předvolebnímu boji. Vychází se ze shodného předpokladu, že pokles či růst kterékoliv církve je úbytkem či růstem celkového počtu křesťanů v naší zemi.

Také naše Církev československá husitská přistupuje ke sčítání aktivněji. Byl vytištěn dopis biskupského sboru v České republice, který je předáván a rozepisován členům naší církve a sympatizantům, kteří naší církev mohou podpořit. Nedá se očekávat, že by tato naše aktivita mohla nějakým výrazným způsobem ovlivnit pokles naší členské základny. Je to společensky daný proces, který má více příčin. Přesto tato aktivita má svůj význam. Naše informační aktivita má dva základní důrazy. Tím prvním úkolem je posílit identitu ve vlastní církvi, kdy členství mnohých je velmi neurčité a neuvědomělé. Druhým důrazem je překročit prostředím vlastní církve a pokusit se oslovit sympatizanty. Je možné, aby náboženské vyznání Církve československé husitské uvedli i ti, kteří nejsou přímo jejími členy. Mají třeba k této církvi rodinné vazby v minulosti nebo k ní nacházejí kladný vztah. Každopádně je to jen nabídka a věc osobního svědomí a přesvědčení. V žádném případě nemůže jít o donucení, přemlouvání či skrytou formu proselytismu. Celá informační akce před sčítáním nemá význam sama o sobě. Musí být provázena vědomím významu duchovního budování církve a tím i spojena s modlitbami za Církev československou husitskou a za všechny křesťany.

Bratra patriarchy Tomáše Butty se ptala redaktorka dr. Klára Břeňová

Za bratrem biskupem Jaromírem Tučkem

Ve věku 77 let zemřel 18. února bratr biskup Jaromír Tuček. Narodil se v Hradci Králové, kde se mu dostalo základního i středního vzdělání. V roce 1951 byl přijat na Husovu československou bohosloveckou fakultu a po jejím absolvování byl 16. října 1955 patriarchou Františkem Kovářem v Husově sboru v Praze-Vršovicích vysvěcen na kněze. Po vojenské službě působil nejprve jako duchovní v Pardubicích, pak byl ustanoven farářem v Lanškrouně a následně ve Frýdlantu v Čechách. V roce 1962 se oženil s Marií, rozenou Duškovou, která mu byla v životě velkou oporou a s níž měl dva syny Pavla a Tomáše. Od roku 1966 byl farářem v Heřmanově Městci a pak se v roce 1973 opět ocitl v Pardubicích, tentokrát již jako farář. K této službě později přibral i úkol a odpovědnost předsedy pardubického okrsku.

V době jeho pardubického působení jsem u něho byl jako bohoslovec dvakrát na měsíční praxi. Vedle vzpomínky na to, že mne rodina Tučkových přijala jako vlastního, jsem si od bratra Jaromíra odnesl důraz, který kladl na důkladnou exegetickou přípravu biblických hodin a kázání. V roce 1981 po úmrtí bratra biskupa Josefa Pochopa se stal správcem diecéze a v roce následujícím byl zvolen 6. biskupem královéhradecké diecéze, v jejímž čele stál po 17 let až do roku 1999. Během tohoto období po určitý čas vykonával také úlohu správce církve.

Z teologických disciplín mu zpočátku byla nejbližší systematická teologie, velmi si vážil svého učitele profesora Zdeňka Trtíka a byl jedním z těch, kteří horlivě usilovali o přijetí Základů víry ČČSH. Již jako farář byl velmi ekumenicky otevřený, zvláště vzpomínal na krásné ekumenické vztahy s katolíky i evangelíky, které měl za svého působení v Heřmanově Městci. Tyto vztahy pak rozvíjel i jako biskup, nejen v místě svého působení, ale i přes hranice, především směrem k evangelické církvi v Anhaltu, která se také jeho zásluhou stala naší partnerskou církví. Při své službě biskupa byl však také od roku 1989 administrátorem hradecké náboženské obce, se kterou žil v úzkém spojení až do konce svého života, a to i tehdy, když po skončení biskupské služby byl po deset let farářem v Nechanicích a po čtyři roky ještě zároveň administrátorem Vysokého Veselí. V březnu 2009 však ze zdravotních důvodů musel svou duchovenenskou službu ukončit. I pak se však živě účastnil života církve, nejen v hradeckém sboru kněze Ambrože, kde si zvláště pochvaloval nově nainstalovaná naslouchátka, ale patřil i mezi pravidelné účastníky každoměsíčních hradeckých ekumenických setkání.

Vedle života v církvi bych však neměl zapomenout ani na jeho činnost v Klubu Milady Horákové a v Masarykově společnosti. V závěru života se jeho nejoblíbenější disciplínou stala biblická teologie, a proto také nechyběl na žádném setkání našich diecézních „biblických kateder“, jejichž hosty byli vedle jeho dlouholetého kolegy bratra profesora Zdeňka Sáza vy především současní biblisté z Husitské teologické fakulty UK. Po celý život bojoval s různými nemocemi, v jeho závěru už opravdu těžce dýchal i chodil, ale pokud to jen trochu šlo, nikdy v našem sborovém obecnství nechyběl. Smíme proto věřit, že to, co mezi námi zakoušel jen v předjímce, nyní zakouší v plnosti radosti svého Pána, do které vešel.

Štěpán Klásek

NOVINKY Z NÁBOŽENSKÝCH OBCÍ

Z PROBÍHAJÍCÍ REKONSTRUKCE HUSOVA SBORU VE VLAŠIMI

Husův sbor ve Vlašimi se začátkem tohoto roku dočkal nové dlažby v hlavní lodi a přilehlém kolumbáriu. Akce, která významně obohatila tuto kulturní památku České republiky z roku 1926, byla financována z dotace Fondu kultury a obnovy památek Středočeského kraje, za respektování podmínek Národního památkového ústavu. S pomocí Města Vlašimi byla rovněž zhotovena další část oplocení kolem pozemku kostela, která nahradila původní, již zanedbané pletivo. Všem, kteří se na akci obnovy podíle-

li, patří velký dík. Připomeňme, že za posledních deset let jsme investovali do rekonstrukce Husova sboru více než 3 miliony Kč; jednalo se zejména o kompletní natěry fasád a stěn a výměnu střešní krytiny.

Potěšitelná je také vysoká účast na bohoslužbách a množství křtů a svátostí manželství. Vyvíjíme dále činnost pastorační, charitativní a přednáškovou.

Sbor je otevřen denně od 9 do 16 h, pravidelné bohoslužby se konají v neděli od 10 h a na vyžádání lze navštívit rozhlednu ve věži.

Rada starších

HUSITSKÉ ZIMNÍ PUTOVÁNÍ NA RYCHVALD

Na první letošní famí výlet jsme se vydali z Lysic ke zřícenině hradu Rychvald u Štěchova, ze 14. století, zaniklého patrně v 15. století, kde jsme si prohlédli zbytky hradních příkopů, paláce a sklepení, pozůstatky hradní brány a hradeb i předhradí se studnou. Hrad postavili páni z Kunštátu sedící na Lysicích a byl roku 1375 dobit brněnskou posádkou, protože v něm sídlili loupeživí rytíři. Zpáteční cestou lesem jsme poznávali torza ohrazení a vybavení zámecké obory nedaleko střelnice, rybníky i umělé nádrže na vodoteči Lysického potoka a také bývalou myslivnu. Dorazili jsme, provázeni panem Kubíčkem, který ke všem zajímavostem podával naučný výklad, zpět k zámku. Viděli jsme také hraniční mezníky panství Dubských a staré cihly se značkami. Akci pořádala naše střediska v Lysicích a Brťově – Jenči pod patronací náboženské obce Blansko. Cesta byla mírně náročná, i dětský dvojkoleček trasu zvládl. Počasí příznivé, spíše podzimní, výletníci spokojeni, a tak děkujeme Bohu za zdařilý turisticko – naučný výlet.

Jiří Vymětalík

Foto účastníků výletu z Blanenska

ZPRÁVY

TGM v Parlamentu

Slavnostní setkání ke 161. výročí narození T. G. Masaryka se koná 7. března v 16 hodin v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR. Program:

* 1. Projev předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR paní Miroslavy Němcové

* 2. Projev bratra patriarchy ThDr. Tomáše Butty

* 3. Pozdrav pražského biskupa doc. ThDr. Davida Tonzara, Th.D.

* 4. Přednáška PhDr. Josefa Zumra, CSc., vědeckého pracovníka Filozofického ústavu AV ČR na téma „Masarykovo pojetí českých dějin a reformace“.

Vokálně-instrumentální soubor dobových nástrojů Chaire Příbram s uměleckým vedoucím Josefem Krčkem přednese Zpěvy z Jistebnického a Komenského kancionálu a oblíbené lidové písně T. G. Masaryka.

(red)

Promítání v Jihlavě

Celovečerní dokumentární film Zachraňte Edwardse!, o němž jsme na stránkách našeho časopisu již několikrát psali, uvede v rámci březnového programu Klub pro volný čas Zacheus v Jihlavě (Komenského 20).

Představení a rozhovor s jeho hrdiny – rodinou Sladkowských - se bude konat v pátek 18. března v 18 h.

(red)

Koncert Evy Henychové

V úterý 8. března v 18 h se ve Vzdělávacím a kulturním centru Židovského muzea v Praze (Maiselova

Náboženská obec Církve československé husitské ve Žďáru nad Sázavou hledá faráře. K dispozici rodinný domek 3+1 + kancelář propojené s modlitebnou. Kolem zahrada.

Další informace Vám sdělíme na adrese:

Rada starších CČSH Kopečná 226, 591 00 Žďár n.S., na telefonu: 566 625 960, na mailu: ccshzdar@email.cz.

15) představí zpěvačka a kytaristka Eva Henychová, která zazpívá písně z nového CD Sinaj, inspirovaného pobytem v Izraeli. Vstupné 60 Kč.

(red)

Festival Jeden svět

Od 8. do 17. března se v Praze bude konat Mezinárodní festival dokumentárních filmů o lidských právech Jeden svět, tentokrát provázený sloganem „Vaše energie je potřeba jinde!“ Program nabídne dokumenty z téměř čtyřiceti zemí světa. Návštěvníky čeká například odvážný snímek o fungování mexické narkomafie a její provázanosti se státním aparátem, film Moje reinkarnace americké dokumentaristky Jennifer Fox a v kategorii Tváře korupce filmy dokumentující fenomén korupce a to zejména v postko-

munistických zemích. Velké ambice – získat Oskara za rok 2010 – má dokument Holka z plakátu o mladé Američance, která odjela bojovat do Iráku a teď se jen těžko vyrovnává s tím, co zde prožila.

Festival nabídne atraktivní program formou projekcí i nejruznějších doprovodných akcí během března a dubna i v mnoha dalších městech České republiky.

(red)

Lahodná vteřina

Lahodná vteřina - recital - autorské čtení Stanislava Kubína z jeho sbírky poezie a esejů se koná v našem sboru v Jablonci nad Nisou 17. března od 17 h.

(sk)

Ekumena ve Vlašimi

Ve Vlašimi se slibně rozvíjí ekumenická spolupráce. Již podruhé, tentokrát v lednu, se zástupci různých církví a jejich věřící sešli ke společné bohoslužbě do hojně zaplněného místního chrámu sv. Jiljí. Setkání proběhlo v rámci týdne ekumenických modliteb. P. Jaroslav Konečný vyjádřil uspokojení nad tím, že církev, kterou kdysi „rozdělili naši předci“ do mnoha vyznání, může nyní nacházet společnou řeč. Dr. Z. Krušina ve svém kázání zdůraznil, že „do jedné církve Kristovy patří všichni křesťané rozptýlení po světě.“ Jednotliví duchovní pak za zpěvu písní z Taizé postupně zapalovali od paškálu svíce a celé shromáždění mohlo v přítomnosti nerušeně meditovat nad slovy z Bible. Věříme, že započatá tradice ekumenických setkání v přátelském duchu bude i nadále pokračovat (naplánován je konec dubna).

Rada starších

Koncerty u sv. Mikuláše

*11. 3. – 20 hodin
Dvořák, Ravel, Handel, Vivaldi
New Prague Radio Symphony Collegium
M. Zvolánek - trubka
* 12. 3. – 20 hodin
Dvořák, Ravel, Handel, Vivaldi
New Prague Radio Symphony Collegium
M. Zvolánek - trubka

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Proměnění na hoře

Pokud přečtete písmena v horní tabulce v pořadí daném čísly v dolní tabulce, dozvíte se, co slyšeli učedníci v Mt 17,5.

O	E	O	M	J	A	L	I	N	O	R
O	I	T	S	T	Y	Ů	T	J	L	N
L	Y	H	CH	T	K	H	M	P	O	E
E	I	E	V	S	É	S	U	M	T	V
J	J	E	V	O	L	S	O	S	O	Ý

2	30	46	7	53	15	40	33	20	49	24
37	11	22	18	41	35	8	54	3	38	16
48	19	26	51	1	21	43	10	45	27	52
23	39	55	14	32	25	5	50	31	6	36
9	28	4	34	44	12	47	13	29	42	17

(Řešení z minulého čísla: Poupě navíc; chybějící okvětní plátek; kratší stonek; čáry na okvětním plátku; chybějící tyčinka)

Jana Krajčířiková

Roční předplatné na rok 2011 činí 364 Kč.
Číslo účtu: 43-3856220207/0100

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčířiková, dr. Klára Břeňová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

ZEKUMENY

BRAZILŠTÍ BISKUPOVÉ UPOZORŇUJÍ NA ŠKODLIVOST REALITY SHOW

Římskokatolická církev v Brazílii protestovala proti vysílání televizních reality show. V prohlášení brazilské biskupské konference (CNBB), o nichž informují agentury, je označena za škodlivou pro společnost.

Biskupové v dokumentu vyjadřují politování nad vysíláním programů, mezi nimiž jsou "televizní reality show". "Ohrožují lidskou důstojnost účastníků, které fascinuje finanční odměna či prchavá sláva, i divácké veřejnosti, již je brazilská rodina."

Biskupská konference poukazuje rovněž na nízkou úroveň morálky těchto programů, jež církev považuje za "protiprávní a nemorální zneužívání". Vyzvala proto k překonání tohoto zla ve společnosti. "Svoboda projevu nedává nikomu právo útočit na morální hodnoty, na nichž stojí společnost," upozorňují církevní hodnostáři.

Brazilské reality show jsou často kritizovány za sexuální narážky a obscénní mluvu účastníků. Nejslavnějším z těchto pořadů v Brazílii je Big Brother Brasil (BBB), jehož 11. řadu vysílá v současné době TV Globo.

podle ČTK

EXISTENCE NEJSTARŠÍHO SYRSKÉHO PRAVOSLAVNÉHO KLÁŠTERA V TURECKU JE OHROŽENA

Turecká vláda vyvlastnila pozemky syrského pravoslavného kláštera Mor Gabriel z počátku 5. století. Pro nejstarší křesťanský klášter na území Turecka to znamená ohrožení samotné jeho existence, protože těchto 100 hektarů půdy představuje jeho základní zdroj obživy.

Výrok Nejvyššího soudu v Ankaře tak zřejmě ukončil dvouletý spor mezi syrským pravoslavným klášterem a starosty tří okolních kurdských obcí, kteří vznesli nárok na pozemek s argumentem, že v minulosti na pozemku kláštera stávala mešita. Křesťanský klášter byl ovšem založen ještě před příchodem islámu do Turecka roku 397. Dnes je sídlem syrského pravoslavného metropolity Mor Timothea Samuela Aktase a je kulturním centrem této náboženské menšiny v regionu Turabdin v jihovýchodní Anadolii.

S výjimkou Německa neměla zpráva v zahraničí velký ohlas. Mluvící německého parlamentního výboru pro lidská práva, Erika Steinbach (CDU), řekla v souvislosti s tímto případem Asyrské tiskové agentuře (Assyrian International News Agency), že „negativní tendence v oblasti náboženské svobody v Turecku je neslučitelné s lidskými právy.“ V klášteře Mor Gabriel žijí 3 mniši a 14 řeholních sester. Pokud chce syrská pravoslavná církev uhájit existenci tohoto svého nejstaršího kláštera, nezbyvá jí nic jiného než finančně náročný soudní proces u Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku.

RaVat

V JERUZALÉMĚ ODKRYLI KANÁL Z KRISTOVY DOBY U RYBNÍKA SILOE

Už několik týdnů je možné navštívit další trakt starobylého kanálu vyhloubeného u rybníka Siloe v podzemí historického jádra Jeruzaléma. Vodní kanál je dva tisíce let starý a protéká oblastí Davidova města, nejstarší čtvrti města, a vede pod Chrámovou horou.

Podle archeologů se další sektor kanálu nachází v blízkosti Damašské brány. Na kanál narazil v roce 1867 Brit Charles Warren. V devadesátých letech téhož století se na archeologických vykopávkách kanálu podíleli Frederick J. Bliss a Archibald C. Dickey z British Palestine Exploration Fund.

Jižní část kanálu je možné navštívit už několik let, ale objev, že kanál pokračuje dalších 600 metrů, je poměrně nedávny. Šířka kanálu se pohybuje mezi jedním a třemi metry a výška mezi jedním a dvěma metry. Některé úseky vedou v hloubce 15-20 metrů, takže ti, kdo prováděli vykopávky, mohli spatřit spodní vrstvy Zdi nářků. Podle archeologů vede dál kanál Tyropoenským údolím - nejnižší částí starého Jeruzaléma. Cesta, která vede nad ním, je dlážděná a z jejich rozměrů se vyvozuje, že byla významná. Jeho části jsou z období hasmodejského a herodiánského. Archeologové kanál datují mezi rok 50 před Kristem a 100 po Kristu.

Odkrytá část je dlouhá čtyřicet metrů a nachází se mezi zahradou, která patří řecko-pravoslavné církvi, a prostorem, který patří organizaci spravující islámské památky. Vykopávky se nacházejí 550 metrů od jižní strany chrámové hory. Z tohoto místa podle archeologů začínali poutníci svůj výstup k chrámu a je pravděpodobné, že touto cestou šel také Ježíš.

RaVat

VÝZKUM RELIGIOZITY VE FRANCII ODHALIL ZMATEK VE VNÍMÁNÍ POJMŮ

Méně než čtyři z deseti Francouzů se prohlašují za věřící a 34 % francouzských „katolíků“ tvrdí, že nevěří v Boha. O krizi náboženského života, ale také o zmatku ve vnímání pojmů jako víra a náboženství svědčí poslední průzkum religiozity ve Francii, zveřejněný deníkem Le Parisien.

Podle průzkumu počet věřících ve Francii (36 %) mírně převyšuje počet ateistů (34 %). Ve zbylé části společnosti 22 % dotázaných neví, zda v Boha věří, ale klade si alespoň tuto otázku, a 8 % neví, zda v Boha věří, ale otázku po Bohu si neklade. Průzkum také ukázal, že 5 % z těch, kdo žádné náboženství neprojektují, tvrdí, že v Boha věří, zatímco 34 % deklarovaných římských katolíků uvedlo, že v Boha nevěří.

RaVat